

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Brest-Litowsk elesett

Magyar honvédség, osztrák és német csapatok rohammal elfoglalták a várat — Hindenburg seregei Kurlandban és Wilna felé előnyomulnak — Scholz tábornok előcsapatai Bialystokhoz érkeztek — Mackensen és Puchallo a rokitnoi mocsarakba szorítják az oroszokat — Nagy olasz vereség a déltiroli határon

Brest-Litowsk vára elesett. Magyar, osztrák és német csapatok együttes rohama tegnap éjjel leküzdötte a vár védőinek minden állását s a fölkelő nap már a szövetségesek zászlait üdvözölte a Bug-menti hatalmas erősség ormán.

A vezérkari jelentések részletesen ismertetik a vár ostromának lefolyását és leírják, hogy az erősséget folytatott végső küzdelemből milyen csapatok vették ki a részüket. Brest-Litowsk elfoglalása teljesen a lengyelországi várak ismert recipéje szerint ment végbe. Miután az osztrák-magyar és német csapatok tegnapelőtt a délnyugati arcvonalon, Dobrynánál, áttörték a vár előretolt állásait, Brest-Litowsk órái meg voltak számlálva. A *kassai hadtest kötelekében harcoló magyar honvédség tegnap délután áttörte a vár nyugati övezetét*, ami jeladás volt az általános rohamra. *Osztrák csapatok nyugat és dél felől, a brandenburgiak pedig északnyugat felől egymásután ragadták el a védőseregtől az erődöket és éjszakára az egész erősség az ostromlók kezére került.*

A gorlicei áttörés után nem egészen négy hónap alatt és pontosan három héttel Varsó elfoglalása után, Lengyelország legkeletibb végvárát is hatalmukba kerítették a szövetségesek és ezzel a világháborúnak ismét új fejezetét nyitották meg, hogy új győzelmek, a végső diadal, az évszázados béke felé robogjanak előre hasonlíthatatlan seregeikkel. Az események alakulása azzal a reménnyel biztat, hogy az idáig vezető út már nem lehet nagy. A százsoroson megvert cári seregek még itt is, ott is megpróbálják az ellenállást, de a harcok, melyek immár mindenütt a „szent Oroszország” földjén viharzanak, csak késleltetik, de elhessegetni nem képesek a katasztrófális végzetet a moszkovita szörnyeteg fejről. — *Mackensen és Puchallo* hadseregei a megvívott Brest-Litowsktól délre elterülő *rokitnoi ősmocsarakba szorítják* a velük szemben álló ellenséget, a vártól északnyugatra pedig a *bialowieskai erdőség rengetegébe menekülnek* az oroszok *Lipót* bajor herceg és *Kövess* magyar tábornok üldöző csapatai elől. A Narew mellől *Scholz* tábornok német katonái már *Bialystok* elé érkeztek, *Gallwitz* tábornok pedig *Grodno* tartomány déli részén nyomul előre. A Njementől északra *Eichhorn* vezérezredes *Grodno várához* közelít, más csapatai pedig *Wilnát fenyegetik*. A legészakibb fronton *Below* tábor-

nok *Riga* közelében viv kemény csatákat, amelyeknek kimenetele nem lehet kétséges. *Pétervárnak* minden oka megvan a remegésre és a menekülésre.

Az orosz minden reményét szövetségeseibe veti, de hiába reménykedik. A *francia-angol hadsereg* még csak árokharcot sem folytat, minden hadi operáció robbantási tölcserék birtokáért folyó viaskodásokban és repülők mérkőzésében merül ki. Az *olaszok* komolyan vennék a dolgukat, de egy lépéssel sem tudnak előremenni. Most legutóbb a *tiroli határszélen* *fall vérbe minden támadásuk*.

Mai távirataink:

Brest-Litowsk bevétele

Berlin, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Brest-Litowsk vára elesett. Német és osztrák-magyar csapatok rohammal elfoglalták a nyugati és északnyugati arcvonal erődmiveit és éjjel behatoltak a vár magvába. Az ellenség erre a várat föladta.

Höfer jelentése Brest-Litowsk elestéről

Budapest, augusztus 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Brest-Litowsk elesett.

Arz tábornok magyar honvédsége tegnap bevette a vártól délnyugatra fekvő *Kobilany falut*. Ezzel áttörte a külső övezetet és hátba támadta a legközelebb fekvő erődöt. Nyugat-galiciai, sziléziai és észak-morvaországi császári és királyi gyalogság egyidejűleg rohammal vette be az egyik, *Koroszczyń* községtől délre fekvő erődöt, német csapatok az északnyugati arcvonalon foglaltak el három erődöt és ma reggel megszállottuk a vasúti hidnál levő citadellát.

Egyidejűleg a szövetségesek az ellenséget a *Lesna* folyó mögé és a *Brest-Litowsktól* délkeletre elterülő erdő- és mocsárövezetbe visszaszorították és az ellenséget *Koweltól* északra üldöző lovasságunk *Buscinnál* és *Wyzwánál* orosz hátvédőket ugratott szét.

A Kelet-Galicában levő seregeknél nincs ujság.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Kurlandtól a Pripjetj-mocsarakig

Berlin, augusztus 26 — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsaportja: *Bausknál* és *Schönbergnél*, *Mitautól* délkeletre, ütközetek fejlődtek.

Kowntól keletre és délkeletre a harc tovább tart. *Olita* előtt csapataink az ellenséges előállításokhoz közelednek. *Siejny* és a *Njemen* melletti *Merec* között az ellenséget visszavetették. Az *Augustowtól* keletre elterülő erdőben *Eichhorn* vezérezredes hadseregének részei szintén előnyomulnak kelet felé.

Tovább délre a *Beresowka*-szakaszért harcok. Csapataink éle elérte *Bialystokot*.

Gallwitz tábornok hadserege az ellenséget *Bjelsktől* északra és délkeletre az *Orlanka*-szakaszról visszavetette.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsaportja: A súlyosan megvert ellenség a *Bialowieska*-erdőség belsejébe menekül; csak az erődtől délre, a *Kamienca-Litowsktól* északnyugatra eső vidéken tartja még magát.

Mackensen tábornagy hadcsaportja: *Brest-Litowsk vára* elesett.

Mialatt tegnap délután *Arz* gyalogsági tábornok osztrák-magyar hadteste a nyugati arcvonal két erődjét küzdelem után elfoglalta, a brandenburgi 22-ik tartalékhadtest az északnyugati front erőit vette be rohammal és éjszaka behatolt a vár magvába. Erre az ellenség feladta a várat.

A hadcsaportnak egész arcvonalán a *bialowieskai* erdőségtől a *Pripjetj-i* mocsár vidékéig (*Brest-Litowsktól* délkeletre) teljes erővel folyik az üldözés.

350 kilométerre Pétervártól

Kopenhága, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) A lapok tudósítói jelentik, hogy a német csapatok 350 kilométernyire vannak *Pétervártól*.

Pétervár kiürítése

Berlin, augusztus 26. (B. H.) *Pétervár* kiürítése folyamatban van. A fővárosban forradalmi mozgalmak észlelhetők. A dumát valószínűleg feloszlatták és kihirdetik a diktaturát.

Basel, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) A nyugat-oroszországi tartományokban

kihírdették a statáriumot. A birodalmi bank aranyait Moszkvába szállították.

Uj védvonal a Berezínánál

London, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) A *Morning Post* írja: Az orosz seregek visszavonulása Brest-Litovsktól keletre a mocsaras vidék miatt rendkívül nehéz. Valószínű, hogy az oroszok a Berezínánál foglaltak el új védelmi állást.

(A Berezína a Dnjeper jobboldali, 535 kilométer hosszú mellékfolyója. Ezen kelt át Napoleon hadserege nagy veszteséggel 1812. november 26—28-án, amikor Moszkvából visszavonult.)

Angol, francia és japán stratégiák a nagyherceg vezérkarában

Genf, augusztus 26. Párisi magánjelentés szerint a parlament hadügyi bizottságának több tagja táviratot kapott Pétervárról, hogy az orosz hadsereg és flotta vezetésében nagy változások vannak készülőben.

Nikolaj Nikolajevics nagyherceg vezérkarát angol, francia és talán japán stratégiákkal is kifogják egészíteni. Ez a terv már az orosz főhadiszállásra kiküldendő személyiségek kiválasztásáig fejlődött. A kiszemelt tisztek listája már az Elysee-palotában van.

E katonai tanács szervezésével egyidejűleg egy angol-francia *Comité consultatif* létesítését is tervezik Bark orosz pénzügyminiszter tehermentesítése végett.

A francia külügyi hivatal eddig sem meg nem erősíthette, sem meg nem cáfolhatta ezeket a híreket, amelyeket azonban belső valószínűségük miatt élénken tárgyalnak katonai és politikai körökben.

Oroszország a szövetségeseiben bizik

Kopenhága, augusztus 26. A *Nowoje Wremja* közli, hogy Menesikow, aki ezzel a közös címmel: *Győzünk kell!* — naponta hadi cikket közöl a lapban, számos fölszólítást kapott az olvasók köréből, hogy változtassa meg a címet. Erre meg kell jegyezni, — mondja a lap — hogy Oroszország ugyan most nagyon legyengült és eláradt, de ugyanez az eset áll fenn Németországra nézve is. Oroszország még szövetségeseibe veheti minden reményét, akiknek kötelességük, hogy az utolsó emberig harcoljanak értünk. Csak ha ez a segítség is meddő marad, van jogunk földadni minden reményt. Akkor azután Menesikow is hajlandó lesz más nevet adni cikksorozatának.

A дума feloszlátása előtt

Berlin, augusztus 26. A *Localanzeiger* jelenti kerülő uton Pétervárról: A дума feloszlátásának híre különösen a baloldali pártok között nagy fölháborodást idézett elő. Lapjaikban kijelentik, hogy a dumának ez a gyors feloszlátása kedvét fogja szegni a népnek, amely azt fogja hinni, hogy a kormány, mint annakelőtte, a zavarosban akar halászni. Valóban odáig jutott a dolog, mint ahogyan azt az orosz viszonyok egyik alapos ismerője még a дума megnyitása előtt megjósolta.

Jellemző módon írja a pétervári *Djen* című ujság mai számában: Mit kiabáltok mindig német szolgaságról? Ha a német nem találja föl Oroszországot, majd fölhalja az angol és a japán. Le tudjátok-e fejezteni a németeket annyira, hogy elveszítse kitartó energiáját, műveltségét és ipari tudását? A helyett, hogy a németek lefejezésének az utopiáját kergetitek, sokkal jobban tennétek, ha magatokat fejeveznétek föl jó tulajdonságokkal.

Az olasz háború

A déltiroli olasz offenzíva letörése

Budapest, augusztus 26. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A Doberdó-szakaszon az olaszok tegnap délután újra támadást intéztek a Monte dei sei Busi ellen. Mint mindig, ezuttal is visszavertük. A görzi hídfő előtt csend uralkodott.

A tenger melléki arcvonal más pontjain helyenkint heves tüzéségi tűz volt, különösen Flitsch körül, ahol az ellenséges gyalogság ovatosan igyekszik megközelíteni hadállásainkat.

A lavaronei fensík északi szakasza elleni támadást, amelyről már jelentetett, hogy visszavertük, erős ellenséges haderő intézte. Védműveinket előbb tíz napon át éjjel-nappal heves tűz alatt tartotta, majd tegnapelőtt este az olasz tüzéség a tüzelést a Cima di Vezzena Basson arcvonal ellen a legnagyobb gyorsaságra fokozta és éjjelig minden kaliberű lövedékkel árasztotta el állásainkat. Ekkor több gyalogezred és alpini zászlóalj rohamot intézett állásaink ellen. Derék tiroli csapataink és lövészeink, felső ausztriai lövészek és tüzéségünk kiváló támogatása mellett minden rohamot visszavertek. — Hajnalra virradólag az ellenség támadása végleg letört. Csak magukban az akadályokban 200 olasz hullája fekszik. Ebből megítélhető, hogy az olaszoknak a támadás mennyi emberáldozatba kerülhetett. Saját veszteségeink csekélyek.

Egy repülőnk a bresciai tölténygyárra több bombát dobott le sikerrel.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Szent háború Olaszország ellen

Chiasso, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) Konstantinápolyból jelenti, hogy a seik-ül-izlam kihirdette Olaszország ellen a szent háborút.

Olasz munkások sztrájkja

Lugano, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) Turinből jelenti, hogy a textil-iparban általános sztrájk tört ki.

A francia harctér

Berlin, augusztus 26 — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

A Champagneban Beau Sejourtól északra egy tegnapelőtt megszállott robbantási tölcserít a francia támadásokkal szemben megtartottunk.

Két ellenséges repülőraj tegnap a Saarlouis völgyben Saarlouis fölött és alatt bombákat dobott. Több személyt megöltek, többen megsebesültek. Az anyagi kár jelentéktelen. Más repülőrajokat fölszállásuk előtt nancyi kikötőhelyükön a mi repülőink sikeresen megtámadtak. Elvesztettek továbbá négy repülőgépet. Az egyik Bolcheimnél égve lezuhant, vezetője és megfigyelője meghalt. Egy másik gép Remillinnél utasaival együtt sértetlenül került kezünkbe. Egy harmadikat egy német harci repülő Arracourtnál, Lunevilletől északra, közvetlenül a francia vonal előtt leszállásra kényszerített. Tüzéségünk a gépet elpusztította. A negyedik védőágyunk tüzában Moivronsnál, Nomeyntől délre, az ellenséges arcvonal mögött leszállott.

Az elzászi harcok

Páris, augusztus 26. Az elzászi német támadás alkalmával a német nehéz tüzéség súlyosan megrongálta a schluchti országutat. A németek a francia jelentés szerint azért irányították minden erejüket a schluchti völgyre, mert így el akarják vágni a vogézi francia hadsereg élelmezését és municióval való ellátását.

A német hadsereg előre látván ezt a fontos teret, a fecht és saint-amarini völgyön keresztül más utat készített, úgy, hogy ez képes legyen az egész élelmezési és municiószállítási forgalom lebonyolítására.

Légberöpült francia löszergyár

Genf, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) A *Peogue franciaországi pirotechnikai gyár egyrésze levegőbe repült*. A robbanás következtében számos ember életét veszítette. — Millerand hadügyminiszter a robbanás színterére utazott.

Az angol kölcsön kudarca

Washington, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) Az *Arabic* elsüllyesztése következtében támadt kritikus helyzet miatt az Amerikában tervbevett angol kölcsönt elhalasztják.

A Balkán-államok

Pétervár, augusztus 26. A *Rjecs* feltűnést keltő cikket közöl az entente balkáni politikájának kudarcáról és azt írja, hogy a négyes szövetség a balkáni államokhoz intézett jegyzéke tizenhárom hónappal elkésztett. Sasonow külügyminiszter balkáni politikája eredménytelen.

Románia semleges marad

Stockholm, augusztus 26. — A *Nowoje Wremja* illetékes forrásból jelenti: A négyes szövetség és Románia közti tárgyalások, melyek a napokban befejeződtek, Bratianu újabb kifogásai következtében nem vezettek pozitív eredményre. A román kormány el van határozva, hogy tovább is semleges marad.

A román tartalékosokat elbocsátják

Kopenhága, augusztus 26. — A *Nowoje Wremja* bukaresti tudósítója jelenti, hogy a behívott tartalékosokat, miután a harminc napos gyakorlatot befejezték, csoportonként ismét el fogják bocsátani. A *Nowoje Wremja* — tekintettel erre a tényre és Romániának az ententeval hónapokig elhuzott tárgyalásaira — Románia kétszínű játékáról beszél.

Szerbia válasza az ententenak

Frankfurt, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) A *Frankfurter Zeitung* jelenti: A szerb kormány átadta válaszejegyzékét az entente-hatalmak nemi követeknek. A jegyzékben Szerbia kijelenti, hogy hajlandó átengedni Bulgária részére Macedóniának a Vardarig terjedő részét abban az esetben, ha Bulgária megtámadja Törökországot. A jegyzék azonban kiköti, hogy a terület átengedése csak a békekötés alkalmával történik meg. Nem fér kétség hozzá, hogy Bulgária visszautasítja Szerbia ajánlatát.

Apollo

Ma, pénteken utoljára!
Előadások kezdete 6 órakor, folytatólagos bemenet, mérsékelt helyárak,
9 órakor rendes helyárak.

Minden mozgásruhás vonzó sláger!

Fény és árny.

Társadalmi színmű 3 felvonásban.

Szerencsejáték.

Filmjáték 2 felvonásban.

Kitűnő kísérő műsor!

Venizelos is meghátrál

Athén, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) Venizelos miniszterelnök közölte az angol követtel, hogy a király és a hadsereg mindennemű terület-átengedésnek ellene van.

A király születésnapja a Száva-parton

A debreceni népfelkelők ünnepe

168. Tábortábor, aug. 19.

Ősz királyunk születésnapját, mely a magyar nép lelkében hosszas, áldásos uralkodása óta nemzeti ünneppé vált, a Száva biztosítási vonal egyik védőszakaszán levő debreceni népfelkelők is fényesen megünnepelték. Már a kora reggeli órákban nagy sürgés-forgás volt észrevehető az öreg legények között, mindenki a maga módja szerint, a háborús viszonyokhoz mérten, katonásan kihuzta magát, a sapkáját tábori jelvényével vagyis tölgyfalevével díszítette fel. Pont 8 órakor a szolgálatban nem álló legénység fedezőket elhagyva, sorakozik, majd tisztek vezetése mellett felvonul a kijelölt tere, hova a védőszakaszhoz tartozó tüzér-üteg, lovas-külföldi, hidász- és munkásosztások is felvonultak. A szokásos jelentések leadása után a kivonult csapatok fölötti vezényletet Rédl Siegfried főhadnagy vette át, aki az összes csapatokat tábori istentiszteletre vezette egy közelben levő szerb templom pázsitos kertjébe, hol ez ünnepélyes alkalomra a szükséges előkészületek már előzetesen megtették. E katonai ünnep alkalmából tartott istentiszteleten jelen voltak a tisztikar összes, szolgálatban nem álló tagjai is minden fegyvernemből.

Fél kilenc óra tájban autón megérkezett Schiffer Károly tábori lelkész, aki a részére felállított s virágokkal dusan felszított sátorban elfoglalta helyét. — Ezt megelőzőleg a kivonult csapatok parancsnoka leadta jelentését garamszeghi Géczy István őrnagy védőszakaszparancsnoknak, aki a csapatok arcéle el-tt ellépett.

Az ünnepély egyházi énekkel vette kezdetét, melynek végeztével tábori lelkészünk megszövege hallhatóan, csengő hangon gyönyörű imát mondott a királyért és a hazáért, majd egyházi beszéd keretében méltatta apostoli királyunk ő felsége történelmi nagyságát, bölcs uralkodását és ellenségeink által is elismert bekeszeretét. Beszédét azzal végezte be, hogy a hadiszerencse azért kedvez nekünk, mert a mi hűségünk és áldozatkészségünk apostoli királyunk iránt különb, mint az ellenségeinké uralkodóik iránt és főleg azért, mert a magyar dicsőség mellett e borzalmas világháború kezdete óta az igazság mindig a mi oldalunkon volt és van.

Az ünnepély egyházi része a himnusz el-éneklésével ért véget.

Ezután garamszeghi Géczy István őrnagy, a tisztjei és emberei által bálványozott, rajongásig szeretett kitűnő katonája, a védőszakasz és zászlóalj parancsnoka magyaros melegséggel, hazafias szellemtől áthatott buzdító beszédet intézett ahoz a legénységhez, melyre minden zugból a halál leselkedik és amely becsülettel, félelmet nem ismerő bátorsággal állotta meg mindenkor a helyét. Majd felolvasta hadsereg főparancsnokunknak Frigyes főherceg ő fenségének az alája tartozó összes haderőhöz intézett Szózatát, melyet a király élte-tésével fejezett be, mire a legénység harsány hangon háromszoros „Éljen!” mondott a királyra.

E szózatot a jelen volt német ajku csapatok előtt Faragó Márk dr. főhadnagy segéd-tiszt olvasta fel.

A szerémségi rayon-parancsnokság a király születésnapja alkalmából kiadott parancs-ban népfelkelőink közül is főbbeket, névszerint Péntes Imre, Fekete Miklós őrmestereket, Szabó Zsigmond, Siró Gergely, Orbán Miklós, Herskovits József (sámsoni), Tajti Béla, Bogdán Béni, Végh Gyula szakaszvezetőket, Koós Imre tizedest, Nyeste László őrvezetőt, valamint Harangi János, Pap Imre és Tar Miklós

népfelkelőket az ellenség előtti vitéz magatartásukért dicsőítő okirattal tüntette ki, melyeket ez ünnepélyes alkalommal Géczy zászlóaljparancsnok buzdító szép beszéd kíséretében nyújtott át a kitiintetteknek.

Megható volt az ünnepély befejező része és megkapó volt az a jelenet, amikor ünnepi lelkesedéstől áthatva, a kivonult csapatok parancsnoka, Rédl főhadnagy jobbában magasra emelt karddal, baljában pedig karabélyát fenn lobogtatva, a király, a haza és a magyar dicsőségért háromszor megcsókolta azt a fegyvert, amelyen anyai halált ontott és azt a kardot, amelyen ő felsége kardbojtitja leng s melyek talán életét mentették meg. E jelenet magával ragadta a kivonult csapatokat, kik lelkesedéstől megkapva követték parancsnokuk példáját, megcsókolták kényerespajtasukat: a Mannlichert, melyből anyai golyó repült már az ellenségre, ahány áldásnak kell fakadnia e háboru borzalmai után népiünknek.

Az ünnepélyt dísz-elvonulás zárta be.

Ott, ahol máskor ágyuk dörögnek, gépfegyverek zognak, gránátok robbannak, ott, a hol az ellenséges repülők folyton kóvályognak, ott ez ünnepi napon, mintha az uristen sem engedné megzavarni e nagy nap ünnepélyes hangulatát, mintha parancsa volna az ellenségnek, hogy agg királyunk fenkölt személyét tiszteletben kell tartaniok, teljes csend honolt.

Az ünnepély után az összes tisztek alkalmi sátor alatt díszelőre gyűltek össze, mely a leglelkesebb hangulatban folyt le. A tisztek között ott látjuk Joachim ismert festőművészt, hadnagyot, aki párisi műterméből vonult be a harctérre és aki kevés pihenőjét nagy buzgalommal arra használja fel, hogy remek kiviteli alkalmi háborús képeket fest a műtermébe átalakított lövészárkokban s azokkal kedveskedik tisztársainak és Sugár Jósikát, a Vig-színház tagját, aki örökké bohém kedélyével, szép énekével s zamatos humorával a társaságban folyton növekvő derűtséget tart fenn. És mintha a földből bujtak volna elő, ott látjuk a cigányzenei világ két kitűnőségét is, a budapestiek előtt is közzismert Vadász Jancsit, a margitszigeti híres nótakirályt és Nyíri Bálintot, az érmi-hályfalvaiak kitűnő cigányprimását, Fráter Loránd dalköltőnk házi cigányát, akik a kurucvilág és a nagy magyar Alföld édes-bus nótáit oly mély érzéssel és művészettel játszik, hogy könybe lábadt mindnyájunk szeme.

De a legénységnek is emlékezetes lesz az ünnepély. A hadsereg főparancsnokság öt napi ingyen zsoldot utalványozott s az ebédhez kettős adag bor mellé igen pompás fánkot kaptak. E nevezetes alkalommal a hadseregélyző hivatal is elküldte a „Szeretet” különféle kedves adományait, melyeknek öreg népfelkelőink rendkívül megörültek.

HIREK

— Tolcsvai Nagy Gábor — altábornagy. A hivatalos lap tegnapi száma közölte, hogy a király tolcsvai Nagy Gábor vezérőrnagyot, a m. kir. csendőrség főfelügyelőjét, altábornaggyá nevezte ki. Ez alkalmából Debrecen város tanácsa a mai üléséből táviratban üdvözölte az új altábornagyot, aki mint ezredes, hosszabb ideig volt a debreceni VIII. csendőrkörület parancsnoka és szeretetreméltó egyénisége révén általánosan tisztelettel övezett alakja volt Debrecen katonai és polgári társadalmának.

— Bizottsági ülések a városházán. Márk Endre polgármester értesítést küldött ma Domahidy Elemér főispán megbízásából a városi közigazgatási bizottság tagjainak, hogy a szeptember 5-re eső közigazgatási bizottsági ülés közbejött akadály miatt elhalasztott szeptember hó 11-én délután 3 órára. — A város közéletmészéi bizottsága holnap, pénteken délután 3 órakor ülést fog tartani folyó ügyek tárgyalása végett.

— A hadijövedelemadó megállapítása. A 20,000 koronán felüli jövedelem után hadseregélyezés céljára kirovandó hadijövedelemadó kivetési lajstromát, amely most van közszemlére kitéve a városi adóhivatalnál, szeptember 6-án kezdi meg átvizsgálni a felszólamlási bizottság, melynek elnöke Nagy Lajos dr., tagjai: Kernhof-fer József, Szilágyi Imre, Czeglédy Mihály dr., Szent-Királyi Tivadar, Falk Lajos és Gyarmathy István. A kivetési lajstrom tételei a következő sorrendben kerülnek tárgyalásra: Szeptember hó 6-án a kivetési lajstrom 1—8., szeptember 7-én 9—18, szeptember 9-én 19—28, szeptember 10-én 29—38, szeptember 11-én 39—48, szeptember 13-án 49—58, szeptember hó 14-én 59—68, szeptember 15-én 69—78, szeptember 16-án 79—88, szeptember 17-én 89—98, szeptember 18-án 99—108, szeptember hó 20-án 109—118, szeptember 21-én 119—128, szeptember 22-én 129—139, szeptember hó 23-án 140—149, szeptember 24-én 150—159, szeptember 25-én 160—169, szeptember hó 27-én 170—179, szeptember 28-án 180—189, szeptember 29-én 190—199, szeptember hó 30-án 200—209, október hó 1-én 210—219, október 2-án 220—229, október 4-én 230—239, október 5-én 240—249, október 6-án 250—259, október 7-én 260—269, október 8-án 270—279, október 9-én 280—289, október 11-én 290—299, október 12-én a 300—309, október 13-án 310—319, október 14-én 320—329, október 15-én a 330—339, október 16-án 340—349, október 18-án a 350—359, október 19-én 360—369 és végül október 20-án 370—374 tételei alatt felsorolt adózók ügyei.

— Megnyitható-e az egyesített városi zenekiskola? Ismeretes, hogy a város közgyűlése megszavazta a P. Nagy Zoltán zenekonzervatóriumának a városi zenekiskolával való egyesítését. Az erre vonatkozó határozatot felterjesztették jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz, amelynek döntése még nem érkezett meg. Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsnok azon az alapon, hogy a miniszteriumban megígérték a határozat jóváhagyását, javasolta ma a városi tanácsnak, határozza el, hogy szeptember hó elsején megkezdje a beiratást a P. Nagy Zoltán Zenekonzervatóriumával egyesített városi zenekiskolába. A tanács az egyesített iskola megnyitása mellett határozott, mert a közgyűlési határozat jóváhagyását biztosra veszi.

— Fuvardíjmérséklés a Németországból szállított nyers pamutra és pamuthulladékokra. A német vasutak a nyers pamut és a pamut feldolgozásából eredő pamuthulladékok szállítására f. évi január 20-tól kezdve fuvardíjmérséklést engedélyeztek, mely a nevezett cikkeknek a Németbirodalomban való feldolgozásához volt kötve. E díjkedvezmény f. évi április hó 15-től az Ausztriába vagy Magyarországra szállított küldeményekre is ki lett terjesztve, de csak abban az esetben, ha a küldemények az ugyanezen időpontban életbeléptetett közvetlen díjtétel alapján számoltattak el, míg a német-osztrák határállomásokon való átróvatolás esetében a díjkedvezmény nem volt igénybevehető. Most a berlini kir. igazgatóság-tól kapott értesítés szerint hajlandók a német

URANIA

Debreczen legcsinnyebb, legelőkelőbb mozgója
REYHÁZ - TÉR. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

Szenzációs vendégszereplés!

Szamossy Elza és Környei Béla

a magy. kir. operaház művészei és
DIENZEL OSZKÁR

zongoraművész.

M Ű S O R:

1. a) Meditation } Dienzel Oszkár.
b) A szökőkutnál }
2. Lohengrin Gral ária Wagnertől:
Környei Béla.
3. Rienzi Adriano ária Wagnertől:
K. Szamossy Elza.
4. Aida kettős Verdítől: K. Szamossy
Elza és Környei Béla.
5. Dienzel Oszkár.
6. Bajazzo nagy ária Leoncavallo:
Környei Béla.
7. „Carmen” Habanera Bizetől és
Végre egyedül Lehártól:
K. Szamossy Elza.

Az éneket DIENZEL OSZKÁR kíséri.

Előadás kezdete 9 órakor.
Helyárak: 4, 3, 2.50, 2, 1.50 és 1 K.

vasutak ezt a kedvezményt a f. évi január hó 20-tól május 24-ig terjedő időközben, német állomásokról osztrák vagy magyar állomásokra elszállított küldeményekre is, utólagosan díjkiülönbözések visszatérítése után való folyósítása által érvényesíteni.

— **Egy debreceni diák vitézi tette.** Barakonyi Károly négy hónappal ezelőtt még a debreceni református főgimnázium tanulója volt, a VII. osztályt járta s ma már a debreceni 3-ik honvédegylovezrednek hadapródjelöltje s egyik legemlegettebb vitéz katonája. Hogy soron kívüli előléptetését és hírnevét minek köszönheti, az világosabban abból a levélből tűnik ki, amelyet feljebbvalója, Kardos László dr. zászlós augusztus 18-iki kelettel írt és amely így beszél el Barakonyinak Jókai bármely regényébe beleillő hősi cselekedetét:

„Egy Barakonyi Károly nevű önkéntes tizedesem, kit Pali öcsém a gimnáziumból ismerhet (VII-ikes volt), tegnapelőtt szenzációs sikerrel és bátorsággal hajtott végre egy éjjeli felderítést. Átment az olaszok első rajvonalán, megközelítette a másodikat, stb. Haditudósítói szempontból érdekesebb, hogy visszajövet az olasz állás előtt 80—100 lépésre lévő elhagyott állásunkban, az u. n. *Haláldombon* (körülbelül ott, ahol mi álltunk július 13—23 között) rengeteg hullát között még *öt életben levő bosnyák katonát talált, akik július 18. 23. óta tengődtek ott.* Ha Molnár Ferenc írta valahol Laibachban, hát el se hinnék. Az olaszhoz nem akartak, a mieinkhez — 6—700 lépés — nem tudtak átmenni. Olasz járőrök két izben adtak nekik emi. Közülük kettő, akinek srappel-golyó volt a lábában, tudott csuszkalni, ezek tápláltak a többi az elesetteknél talált megymással. Másnap este Barakonyi újra kiment 10 puskással és 10 sebesültvivővel és *be is hozták a szerencsétleneket.* Nyögésükre az olaszok szörnyen tüzeltek, de a puskás őrzőket távol tartotta őket. Mi felénk hozták be őket, boldogan csókolták Ránzay százados ur kezét.

Az önkéntes a második este már mint *hadapródjelölt* vezette az őrzőket, amellyel *nagy érdem* fog kapni. Én pedig, mint szakaszparancsnok, felterjesztetem *Az Est* 2000 koronás díjára. (Aki sebesült bajtársát saját élete kockáztatásával stb.)

Eddig a levél. Barakonyi Károly nevét a debreceni református főgimnázium és a debreceni 3-ik honvédegylovezred egyaránt beiktathatja a maga aranykönyvébe.

— **Szamossy Elza, Környei Béla és Dienzl Oszkár** tegnapi vendégszereplésük az Urániában nagy és előkelő közönség előtt folyt le. Szünni nem akaró tapsvihar kísérte minden műsorszámukat. Dienzl művészi zongorajátéka már nem idegen a debreceni közönség előtt, hiszen évek óta kedvencünk. — Szamossy Elza nagyértékű művészete elragadta a közönséget. — Környei Béla, e művész-hérosz, tapsorkánt váltott ki fenomenális hangjával, úgy, hogy a közönség nem akarta leengedni a szimpadról. Ezen ünneplésüket több műsoron kívüli magyar dalokkal hálálták meg a művészek. Ma bucsuznak Debrecenről.

— **A vasutasok kolera elleni védőoltása.** A hivatalos lap mai száma a következő kormányrendeletet közli: A kereskedelemügyi m. kir. miniszter által kijelölt közforgalmu vasutaknak az általa kijelölt vonalain működő és szolgálati ágakhoz tartozó személyzetét az ázsiai kolera ellen be kell oltani. A beoltottak a beoltásból folyólag semmiféle költséggel nem terhelhetők. — Jelen rendelet azonnal hatályba lép. Budapest, 1915. augusztus 24. Gróf Tisza és István m. kir. miniszterelnökök.

— **Hol lehet a határon átkelni?** A kormány tudvalevőleg az Ausztriával nem közös határvonalakon át külföldre irányuló és onnan jövő személyforgalomban az utlevél-kötelezettséget rendelte el. E rendelkezés folytán a személyforgalom ellenőrzésének hatályosabbá tétele céljából a belügyminiszter újból megállapította a *határátkelési pontokat*, amelyeken át az országhatár az Ausztriával nem szomszédos határvonalakon átléphető. E szerint Romániába és Romániából a határátlépés csak a következő pontokon van megengedve: *Orsován* a közúti és gőzhajózási állomáson, a *vodicai* közúti

határkapunál, a *vöröstoronyi* vasúti állomáson, a *vöröstoronyi* közúti határkapunál, a *szurdoki* szorosban levő határkapunál, a *prededli* vasúti állomáson, a *prededli* közúti határkapunál, a *felsőtöröcsvári* határkapunál, a *csánczi* közúti határkapunál, a *bodzakrasznai* közúti határkapunál, a *mikestelepi* átkelőnél, a *szalanczi* fűrésztelepi átkelőnél, a *gyulafalvai* kommandónál, illetve ez utóbbinak három átkelési pontjánál: *Musánál, Karajosnál és Garnál*, a *sósmezei* határkapunál, a *gyimesbükk* vasúti állomáson, a *gyimesbükk* közúti határkapunál, a *gyergyóbékési* közúti határkapunál, a *gyergyótölgyesi* közúti határkapunál, a *kökerti* átkelőnél és a *belényesi* átkelőnél. Minden más eddigi engedélyezett határátkelési ponton a Romániával való személyforgalmat a belügyminiszter *betiltotta*. Szerbiába, vagy onnan az ország határának átlépése *sehol sincs megengedve*.

— **Kitüntetett őrmester.** A király Nemeo Vilmos 39. gyalogezredbeli őrmesternek az ellenséggel szemben különösen kötelességű szolgálata elismeréséül a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

— **Tankönyvek féláron Harmathynál, Fűvészkert 14.**

— **A színház javítása.** A városi színház tetőzetén halaszthatatlan javítási munkák váltak szükségessé, mert becsorog a víz rajta. A tanács 2000 korona póthitelt kér a közgyűléstől ezekre a munkálatokra, amelyeket augusztus hó 30-ra be kell fejezni, hogy a színtársulat megkezdhesse előadásait.

— **Iskolakönyvek** új és használt állapotban kaphatók Antalfynál, Szent Anna-u. 13.

— **A francia beszéd Berlinben.** A berlini bíróság nemrég tíz márka pénzbüntetésre ítélte egy tudóst, aki Berlinben az utcán tetlegesen inzultált egy lelkeszt, mivel ez felelősségre vonta őt francia társalgásáért. A bíróság ítéletének megokolásában világosan kimondta, hogy franciául bárki beszélhet az utcán. Most erről az esetről a legtarkább tudósításokat közlik a francia lapok. *A Temps* ezzel a címmel: „Megfíltották a berlini utcákon a francia beszédet!” — azt a mesét találja fel olvasóinak, hogy a német bíró szemérmertlenségnek mondta, ha valaki a mostani időben franciául beszél. — *A Figaro* pedig „Gyűlölet a franciák ellen” címmel azt írja, hogy a professzort harminc márkára ítélték, mivel franciául beszélt az utcán.

— **Vasárnap is dolgozni kell.** Ma egy körrendelet érkezett a belügyminisztertől a polgármesterhez, amelyben arról van szó, hogy a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság vasárnap nem dolgozik, holott manapság, amidőn katonákat is szabadságot a nagyfontosságú mezőgazdasági munkák elvégzésére, minden munkáskéznek szüntelenül szorgoskodnia kell. Arra hívja fel a rendelet a polgármestert, bocsásson ki felhívást a mezőgazdasági munkásoknak meggyőzésére, hogy a rendkívüli időben szükség van arra, hogy az istentisztelet csendjét nem zavaró mezőgazdasági munkát vasárnap is végezzék.

— **1000 pár női schewro cipő,** amerikai, olcsó vétel folytán páronként 12 koronájával eladó. Nagy Cipőáruház, Hatvan-u. 8. sz. Ugyanott iskolai cipők kaphatók.

— **Debrecenfalva** felépítésének költségére ma a következő adományok érkeztek a polgármesteri hivatalba: özv. L. Nagy Bálintné 100, Szabados Ferenc és neje Gutti Zsuzsanna 100, Karai Sándorné főgimn. igazgató neje 50, K. és L. 11 kor. 20 fillér.

— **35 dekás tábori postadobozok,** melyben a harctérre élelmiszeren kívül minden kiülhető, 20 fillérjével kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Plac-utca 49. és minden dohánytőzsdében.

— **Hősök temetése.** A Ferenc Szalvátor főherceg megfigyelő kórházban meghalt Sikosek József meranoschi születésű 26. Landwehr-ezredbeli közkatona, temetése augusztus hó 27-én délután fél négy órakor lesz a Hatvan-utcai temető halottasházából.

Apró hirdetések

Utazói úgynökök
kerestetnek, akik napi 25—50 korona keresetre tehetnek szert, tőkebefektetés nélkül. Hatvan-utca 8.

Kiadó
Söröcsarnok és vendéglő!

A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű **alagsori vendéglő és söröcsarnok** f. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Első Takarékpénztárhoz.

Cserépkályha
középnagyságu, zöldszíni, eladó. Darabos-utca 61.

Firnisz, Terpentin, Szobalakkok
minden egyéb festékáru olcsó árban és minden mennyiségben beszerezhető.

WEISZ
festéküzletében
HATVAN-UTCA 11.

Kifutó fiú
felvétetik
a kiadóhivatalban.

Pormentesítő
padlóolaj, szagtalan 1 K 40 fillérért kilogrammként is kapható Weisz festéküzletében Hatvan-utca 11.

Használt
grammofont veszek lemezzel. Homok-utca 26.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Zománc
címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsánként 100 K-ért szállítok. Czím kiadóhivatalban.

Tábori horítékok
2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Kapucodulák
bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Tarkavarrónót
keresek, jelentkezzen Bika II. emelet 2. szám alatt.

Szénvignetta
ezrenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Fritz Schulz jun. Ges. m. b. H., Aussig a/E.

SOMOSSY LÁSZLÓ
DEBRECZEN, Kistemplombazár
BAJDUVÁRMEGYE SZÁLLÍTÓJA.
Intézeti fehérneműek
előírás szerint.
Paplanok — matracok — flaneltakarók — zsebkendők — esőernyők — harisnyák — asztalneműek
nagy választékban!

Meszet

fertőtlenítési cse okra és pedig darabos minőségben . . . . . à K. 350.— osztályozatlan minőségben. . . . . à K. 300.— építő minőségben . . . . . à K. 270.— **10000 kgm-ként** ab gyártelep Belényes-Sonkolyos (Bihar m.) bármely állomásra a legjobb kivitelben azonnal szállít a

SZEGEDI BANKEGYESÜLET R. T.
SZEGED.